

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/23-15992
Otsuse kuupäev 24.03.2024
Komisjoni koosseis Aase Sammelselg

Tarbija
Kaupleja Balti Puurkaev OÜ (11461448)

Tarbija nõue Töös puuduste kõrvaldamine või tasu osaline (1 464,00) tagastamine.

Resolutsioon:

Komisjoni esimees otsustas:

- jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 24.mai 2022 lepingu nr 220524, millega kaupleja võttis endale kohustuse rajada Saare maakonnas, Muhu vallas, Mõisakülas asuvale kinnistule (katastriüksus 47801:003:0112) puurkaev vastavalt keskkonnaameti poolt kaevu puurimiseks antud loale ja kohaliku omavalitsuse poolt kooskõlastatud asendiplaanile.

Lepingu lisana allkirjastasid pooled kaupleja 4.mai 2022 pakkumuse, mille järgi lasus kauplejal kohustus projekteerida puurkaev ja võtta sellele vajalikud kooskõlastused, teha puurimistööd kuni sügavuseni 60 m (eeldusel, et see tagab tarbevee tootluse ööpäevas 3-5m³), paigaldada manteltoru, puhastada puurkaev, võtta veeanalüüsid, teha tsementatsioon ja paigaldada savilukk. Tarbija kohustus töö eest tasuma 4 320,00 eurot (sh k/m). Hinnapakkumuses on täiendavalt märgitud, et juhul kui puurkaev tuleb rajada piisava veeandluse saamiseks sügavamale, lisandub töö hinnale 72,00 eurot (sh k/m) iga lisandunud puuritud meetri kohta.

8.juuni 2022 maksekorraldusega tasus tarbija kauplejale 2 160,00 eurot.

Puuraugu tegemisel selgus, et 60 meetri sügavusel ei ole vee tootlikkus piisav ja kaupleja puuris puuraugu 78 meetri sügavusele. Septembris 2022 esitas kauplejale töö üleandmise akti; tarbija teatas kauplejale 17.septembri 2023 e-kirjaga, et akt ei ole aktsepteeritav, kuna töö ei ole tehtud vastavalt lepingule. Puurauk on rajatud vaid 47 meetri sügavusele, millega ei ole tagatud tarbevee tootlikkus arvestusega 3m³ tunnis.

6.oktoobri 2022 e-kirjas palus tarbija esitada kauplejal 16.oktoobriks 2022 kaevu asukoha hüdro geoloogilised andmed, kirjeldada proovipumpamise ja läbipesu tehnoloogiat, esitada puurimispäevik ja esitada andmed kaevu paigaldatud filtri kohta (kui seda on tehtud), selgitada kuidas võeti veeproovid, esitada proovide võtja atesteerimise tunnistus ning esitada veeanalüüside tulemused. Poolte kirjavahetuse järgi mõõtis tarbija puuraugu sügavust 500g pommiga, mis ei laskunud sügavamale kui 47 meetrit.

Kaupleja saatis 17.oktoobril 2022 tarbijale veeanalüüside andmed ja puurimispäeviku ning pädeva isiku atesteerimise tõendi. Kaupleja selgituste järgi saab puuraugu sügavust mõõta ülepuurimisel puurvarrastega; pommi laskumist võib takistada mergeline lubjakivi, mis ei takista vee valgumist kaevu; manteltoru on paigaldatud sügavuseni 9 meetrit. Kaupleja selgitas tarbijale, et kaevu ja veeproovide andmed on esitatud registripidajale, kus need muutuvad nähtavaks ca 1,5 kuu jooksul. Kaev on rajatud lubjakivi meetodil, kus ei ole ette nähtud filtertoru paigaldamist. Kaevu ülepuurimine ja uute veeproovide võtmine on võimalik, kuid varasema töö ja veeproovide andmete kattuvuse korral tuleb tarbijal tasuda täiendavalt 1 680,00 eurot (sh k/m). 23.oktoobril 2022 teatas kaupleja tarbijale, et kaev on keskkonnaregistris registreeritud.

Tarbija etteheidete kontrollimiseks tegi kaupleja 7.novembril 2022 tarbija osavõtul ülepuurimise, mille käigus selgus, et puurauk oli osaliselt kokku vajunud. Kaupleja hindas tööd puuduste kõrvaldamisena ja jättis seonduva kulu enda kanda; samas teatas kaupleja tarbijale, et alandab lisandunud sügavusmeetrite (8 jm) tasu ja nõudis tasu arvestusega 48,00 eurot (sh k/m) jooksva meetri eest.

14.novembri 2022 maksekorraldusega tasus tarbija kauplejale 2 544,00 eurot. 22.novembril 2022 teatas tarbija, et kaev on uuesti kinni vajunud, millele vastuseks selgitas kaupleja, et lubjakivi pude ei takista kaevu veetootlikkust.

Tarbija leiab, et kaupleja on teinud töö vaid osaliselt, so puurinud augu kuni 47 meetrit; seega tuleb ülejäänud jooksvate meetrite eest makstud tasu tagastada. Tarbija esitas 18.septembril 2023 kauplejale tasu tagasinõude summas 1 464,00 eurot. Kaupleja selgitas tarbijale, et tasunõue ei ole üksnes meetripõhine. Kui tarbija tahab kaevutoru sügavusega 45 meetrit, siis tamponeeritakse sügavam osa kinni, mille tulemusena kaevust vett ei tule.

Tarbija arvates on 32 meetri sügavusel asuva veekihi lasuvus kaevu tootlikuse tagamiseks piisav ning sügavamale puurimiseks põhjust ei olnud. Samas piirkonnas on sellise sügavusega mitu puurkaevu. Kaupleja ei teinud hüdro geoloogilisi uuringuid, vaid tegi töö lähtudes keskkonnaregistrisse kantud andmetest; need andmed on sinna kantud puurmeistrite poolt ärilisel eesmärgil. Teise läbipuurimise järgselt ei võetud uusi veeproove; tal on alust arvata, et esimesel korral ei võtnud veeproove pädev isik. Eelnevast järeldab tarbija, et kaupleja täitis lepingu vaid osaliselt.

Tarbija nõuab kauplejalt töö parandamist või tasu tagastamist summas 1 464,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja tarbija etteheidetega ei nõustu. Tarbijale tehtud pakkumuses oli hind arvestusega, et puurauk tehakse 60 meetri sügavusele; pakkumuses oli märgitud, et vajadusel puuritakse

sügavamale, mille eest tuli täiendavalt tasuda arvestusega 78,00 eurot (sh k/m) jooksva meetri eest.

Tarbija juuresolekul tehti ülepuurimine sügavuseni 78 meetrit, mille eest on tarbijalt nõutud tasu vaid 384,00 eurot. Töö eesmärk oli tagada puurkaevu piisav veeandvus ning see on saavutatud. Kaupleja võttis testpumpamise käigus veeproovid ja kõik nõutavad andmed on kantud keskkonnaregistrisse.

Tarbija kasutatava mõõteriistaga (500g pomm) ei ole võimalik tuvastada puurkaevu tegelikku sügavust, kuna puurauku võivad vajuda kivimitükid, mis täidavad lahtipuuritud ava, kuid ei sulge kaevu nii, et kaevust vett ei tule.

Puurkaevu tootlikkuse määramine on kaupleja töö osa. Puurkaevud pumbatakse alati peale puurimist puhtaks ning pärast seda võetakse veeproovid, et töö dokumentatsioon oleks võimalik lõpuni viia. Tarbijale on esitatud/saadetud peale puurimist puurkaevu kasutus/hooldusjuhend, mille tehniliste andmete järgi paigaldatakse puurkaevudesse vee kättesaamiseks süvaveepumpasid, andmed on kantud ka hilisemale keskkonnaregistri kandlele.

Kui 45 meetri sügavusel oleks olnud piisav kogus vett, võinuks puurimise lõpetada. Alusetud on süüdistused selles, et kaupleja puuris sügavamale ärilisel eesmärgil. Sügavamale puurimine on oluliselt riskantsem; kõnealuses piirkonnas on ka oht, et põhjavesi on kõrge soolsusega.

Tarbijale puuriti 78 meetri sügavune lubjakivi puurkaev, millesse on paigutatud 9 meetrine manteltoru; pakkumus oli tehtud 60 meetri sügavuse hinnaga. Sügavamaks puurimise vajaduse tingis esialgselt arvestatud sügavuses oleva kivimikihi veevaesus, st vesi oli olemas, kuid veetootlust hinnati erialase pädevuse kohaselt väheseks.

Puurkaevu sügavust tõendati tarbijale teistkordsel läbipuurimisel puurimisvarraste abil, mida tarbija on kirjavahetuses kinnitanud. Kauplejale tekitas teiskordne kohalkäimine ja sügavuse tõendamine lisakulu (u 1800,00€), mille kaupleja jättis enda kanda. Lisandunud meetrite puurimise eest on tasu nõutud vähem, kui oli pakkumuses ette nähtud.

Hinnapakkumise ja projekteerimise aluseks olid OÜ Hüdrokeoloog andmed ja spetsialisti hinnang ning piirkonna aluspõhja kaardid; kaupleja ei ole tarbijale lubanud pinnase hüdrokeoloogilisi uuringuid, mis on täiesti eraldiseisev töö, mida tehakse Keskkonnaameti eriloa alusel.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Poolte selgituste järgi põhineb vaidlusalune võlasuhe töövõtulepingul. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö) ja tellija kohustub maksma selle eest kokkulepitud tasu.

Tarbijakaitseseaduse (TKS) § 46 järgi lahendab komisjon vaidluse lähtudes nõudest; nõude esitamisel saab tarbija eelkõige tugineda võlaõigusseaduse (VÕS) §-s 101 sätestatud

õiguskaitsevahenditele; lepingupoolel on õigus rakendada õiguskaitsevahendeid juhul, kui teine lepingupool on lepingut rikkunud.

Tarbija on esitanud töö parandamise (puuduste kõrvaldamise) või ostuhinna osalise tagastamise nõude.

Tarbija väidab, et kaupleja on lepingut rikkunud, millest tarbijal on tekkinud töö parandamise või 1 464,00 euro tagastamise nõue. Tarbija selgitustest on võimalik aru saada, et ta heidab kauplejale ette enne kaevu projekteerimist hüdro geoloogiliste uuringute tegemata jätmist, mistõttu projekteeriti ja puuriti kaev sügavam kui oli vaja. Tarbija järeldus põhineb sellel, et naabruskinnistutel on kaevu tootlikus tagatud 30 meetri sügavusel. Samas heidab tarbija kauplejale ette ka seda, et väidetavalt 78 meetri sügavusele puuritud puurauk on avatud vaid 45 meetri sügavuseni.

Komisjon selgitab, et ei saa rajada otsust vaid tarbija vastuolulistele selgitustele.

Pooled ei vaidle selles, et kaupleja tegi puurkaevu projekti, mis kooskõlastati pädevate isikute poolt. Kaupleja puuris septembris 2022 kokkulepitud asukohas puuraugu ja paigaldas sellesse manteltoru pikkusega 9 meetrit, läbimõõduga 139,7mm. Pooled ei vaidle ka selles, et tarbija teatas kauplejale töö puudustest, millele järgnevalt tehti 7.novembril 2022 tarbija juuresolekul puuraugu ülepuurimine 78 meetri sügavusele. Tarbijale on tööd kajastavad dokumendid üle antud. Kaevu ja veeproovide andmed on kantud vastavasse registrisse.

VÕS § 635 järgi on töö eest tasu maksmine tellija põhikohustuseks; VÕS § 637 järgi muutub tasunõue sissenõutavaks töö valmimisest. Tarbija tasus 2 160,00 eurot, so 1/2 osa kokkulepitud hinnast kauplejale ettemaksuna ja tasus teise poole kokkulepitud hinnast + tasu lisandunud sügavusmeetrite eest (2 160,00 + 384,00 eurot) kauplejale 14.novembril 2022. Seega on tarbija maksete tegemisel lähtunud lepingust ja kaupleja arvetest.

Komisjonile esitatud lepingu, sh lepingueelse pakkumuse järgi ei ole pooled kokku leppinud hüdro geoloogilise uuringu tegemises. Seega ei ole tarbijal alust heita kauplejale ette uuringu tegemata jätmist. Komisjonile ei ole esitatud mingeid tõendeid, mis kinnitaks, et kaupleja projekti aluseks võetud andmed ei olnud õiged või projektis esinenuks vigu.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et mõnele teisele kinnistule rajatud kaevu kohta registris tehtud kannetel ei ole poolte vahel sõlmitud lepingu sisule ega täitmisele mõju. Komisjoni arvates on tarbija etteheited kaevu sügavuse osas vasturääkivad. Tarbija on väitnud, et kaevu võinuks rajada vaid 30 meetri sügavuse puurauguga; samas on lepingu sõlmimisel kokkulepitud 60 meetri sügavuse puuraugu tegemine. Seejärel heidab tarbija kauplejale ette seda, et kaevu puurauk vaid 45-47 meetri sügavune, mis ei ole tarbija arvates piisav.

VÕS § 76 järgi tuleb kohustus täita vastavalt lepingule ja seadusele. Komisjoni hinnangul on tarbija kauplejalt kokkulepitud töö saanud ja maksnud kauplejale kokkulepitud tasu. Nagu eespool märgitud, ei ole komisjonile esitatud teavet (tõendeid) selles, et kaupleja koostatud projekt olnuks puudustega. Samuti puuduvad tõendid selles, et peale tarbija juuresolekul tehtud ülepuurimist (töö parandamist) oleks kaupleja nõudnud tarbijalt tasu sellise töö eest, mida ei ole tehtud. Puudused töös on tõendamata.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue töö parandamises või tasu osalises tagastamises ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

/allkirjastatud digitaalselt/